Téma: Vymezení neziskového sektoru

Předmět: Neziskové organizace

Zaslal(a): JahawCZ

Vymezením oblasti neziskového sektoru se zabývá celá řada autorů, nicméně velmi dobře lze pochopit tuto definici i pomocí občanského zákoníku. Ten tyto organizace popisuje jako právnické osoby, které jsou zakládány k veřejně prospěšnému [1] či dobročinnému účelu [2]. Pojmu veřejná prospěšnost se přímo věnuje § 146: „*Veřejně prospěšná je právnická osoba, jejímž posláním je přispívat v souladu se zakladatelským právním jednáním vlastní činností k dosahování obecného blaha, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud nabyla majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu*“ (Sbírka zákonů, 2012, § 146). Také mohou podnikat pouze v rámci vedlejší činnosti a výtěžky musí být využívány výhradně k podpoře jejich účelům (Sbírka zákonů, 2012).

Uplatnění těchto organizací je často tam, kde zákazníci nejsou schopni zaplatit ani malou část z ceny produkty či služby (Mair & Martí, 2006). Vhodným příkladem může být obecně prospěšná společnost, které je věnována praktická část. Tato společnost se zabývá výcvikem vodících a asistenčních psů pro tělesně či jinak znevýhodněné osoby. Cena takového psa se pohybuje mezi 230.000,-Kč – 250.000,-Kč, a proto je pro své klienty bez cizí pomoci tato služba téměř vždy nedostupná (HELPPES – CENTRUM VÝCVIKU PSŮ PRO POSTIŽENÉ, O.P.S.). Služby a produkty neziskových organizací jsou poskytovány především tam, kde mají podnikající korporace problémy dosáhnout požadovaného zisku, stát zde své činnosti nechce nebo nedokáže zajistit, případně není dostatečně efektivní. Jedná se často o organizace, které pomáhají hájit menšinové zájmy, integrovat znevýhodněné jedince či uspokojovat sociální a další potřeby. Vyplňují tedy mezery mezi trhem, státem a rodinou. Tyto aktivity vedou ke zlepšení života individuálních lidí, skupinám osob, ale i celé společnosti (Lukeš & Novák, 2008).

Dle Salamona a Anheiera (1998) lze definovat nestátní neziskové organizace pěti základními vlastnostmi:

- Stálá institucionální a organizační struktura
- Soukromost (oddělení od vlády a státní správy)
- Nezisková distribuce (zisk není generován vlastníkům či ředitelům)
- Sebeřízení (schopnost řídit vlastní aktivity)
- Dobrovolnost

[1] Veřejně prospěšný účel spočívá v podpoře obecného blaha (Sbírka zákonů, 2012)

[2] Dobročinný účel spočívá v podpoře určitého okruhu osob určených jednotlivě či jinak (Sbírka zákonů, 2012).